Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2025/1486

23.7.2025

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2025/1486,

annettu 22 päivänä heinäkuuta 2025,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1789 soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä peräisin olevia vetytoimituksia koskevien tarjousten jättämisestä tilapäisesti vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin välityksellä kerättävien tarjousten ulkopuolelle

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoista, asetusten (EU) N:o 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 ja (EU) 2022/869 ja päätöksen (EU) 2017/684 muuttamisesta sekä asetuksen (EY) N:o 715/2009 kumoamisesta 13 päivänä kesäkuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1789 ([1]) ja erityisesti sen 54 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio perusti vetymekanismin, jäljempänä ’mekanismi’, tukemaan asetuksen (EU) 2024/1789 52 artiklassa tarkoitettua vetymarkkinoiden kehittämistä, ja se on määrä toteuttaa Euroopan vetypankin ([2]) toiminnan yhteydessä. Mekanismi otettiin käyttöön heinäkuussa 2025. Mekanismin tavoitteena on lisätä vedyn kysynnän, tarjonnan, virtojen ja hintojen läpinäkyvyyttä ja toimia koordinointiroolissa, liittää tuottajia ja kuluttajia yhteen sekä käsitellä ja asettaa saataville unioniin ja energiayhteisön sopimuspuoliin sijoittautuneiden ostajien ja sekä kotimaisten että kansainvälisten toimittajien toimittamia tietoja uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn ja vetyjohdannaisten kysynnästä ja tarjonnasta. Vetymekanismi pannaan täytäntöön ja se toimii EU:n kilpailusääntöjen, erityisesti SEUT-sopimuksen 101 ja 102 artiklan, mukaisesti.

(2) Vetytoimituksilla tarkoitetaan vedyn, myös nestemäisten orgaanisten vedynkantajien tai nestemäisen vedyn ja vetyjohdannaisten muodossa, mukaan lukien ammoniakki tai metanoli, myyntiä asiakkaille, mukaan lukien jälleenmyynti ([3]).

(3) Venäjä ja Valko-Venäjä tuottavat merkittäviä määriä fossiilisiin polttoaineisiin perustuvaa vetyä ja sen johdannaisia (kuten ammoniakkia). On myös olemassa mahdollisuuksia Venäjältä ja Valko-Venäjältä peräisin olevan uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn ja vetyjohdannaisten tuotannon merkittävään myyntiin ja toimituksiin. Ei ole poissuljettua, että osa näistä vedyn ja vetyjohdannaisten määristä vietäisiin, myös unioniin.

(4) Venäjän ja Valko-Venäjän energiatoimituksista saadut kokemukset ovat osoittaneet, että Venäjä on hyödyntänyt unionin riippuvuutta Venäjältä unioniin suuntautuvasta energian viennistä pakottamis- ja manipulointikeinona ([4]). Venäjä on järjestelmällisesti väärinkäyttänyt riippuvuuksia unionin talouden ja taloudellisen turvallisuuden kustannuksella ja käyttänyt energiantoimitussuhteita unionissa sijaitsevien kumppaneiden kanssa manipuloidakseen markkinoita ja heikentääkseen unionin toimitusvarmuutta ([5]).

([1]) EUVL L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj.

([2]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Euroopan vetypankista (COM(2023) 156 final, 16.3.2023).

([3]) Uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä, direktiivin (EU) 2023/1791 muuttamisesta ja direktiivin 2009/73/EY kumoamisesta 13 päivänä kesäkuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1788 2 artiklan 28 alakohta (EUVL L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj).

([4]) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi venäläisen maakaasun tuonnin vaiheittaisesta lopettamisesta, mahdollisten energiariippuvuuksien seurannan parantamisesta ja asetuksen (EU) 2017/1938 muuttamisesta (COM(2025) 828 final, 17.6.2025).

([5]) Ks. yksityiskohtainen kuvaus Venäjän muodostamasta uhasta unionin toimitusvarmuudelle komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa ”Assessing the impact of measures to phase out Russian gas imports and improve monitoring of potential energy dependency and amending Regulation (EU) 2017/1938” (SWD(2025) 830 final, 17.6.2025, s. 1–15).

(5) On olemassa riski, että Venäjä ja Valko-Venäjä pyrkivät luomaan uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn ja vetyjohdannaisten unioniin suuntautuvassa viennissä samankaltaisia liikesuhteita ja riippuvuuksia, joita voitaisiin käyttää markkinoiden manipulointiin.

(6) Jos sallittaisiin Venäjältä tai Valko-Venäjältä peräisin olevien toimitusten tarjoaminen mekanismin kautta, Venäjä ja Valko-Venäjä voisivat saada merkittävän jalansijan unionin markkinoilla, mikä helpottaisi yrityksiä manipuloida kehittyviä vetymarkkinoita.

(7) Koska vetyä käyttävät usein suuret teollisuusasiakkaat ja koska vetymarkkinat ovat paljon vähemmän likvidit kuin maakaasumarkkinat, uusien toimitusriippuvuuksien luominen Venäjän tai Valko-Venäjän kanssa voisi antaa kyseisille maille mahdollisuuden jatkaa niiden unionia kohtaan harjoittamaa strategiaa, jossa ne pyrkivät vaarantamaan toimitusvarmuuden manipuloimalla markkinoita, keskeyttämällä toimitukset tai käyttämällä muulla tavoin energiatoimituksia aseena.

(8) Vaikka nämä riskit ovat olemassa pienissäkin osuuksissa kokonaismääristä, Venäjältä ja Valko-Venäjältä peräisin olevan vedyn toimitustarjousten kerääminen vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin kautta voisi lisätä merkittävästi Venäjän ja Valko-Venäjän roolia ja näkyvyyttä unionin vetymarkkinoilla. Tämä olisi vastoin unionin pyrkimyksiä poistaa asteittain riippuvuus Venäjältä tulevasta energiantuonnista ([6]) ja välttää uudet riippuvuudet kyseisten maiden energiatoimituksista ([7]).

(9) Kun otetaan huomioon tämä geopoliittinen tilanne sekä Venäjältä ja Valko-Venäjältä tulevista energiatoimituksista aiheutuvat riskit, on tarpeen jättää Venäjältä tai Valko-Venäjältä peräisin olevia vetytoimituksia koskevat tarjoukset tilapäisesti mekanismin välityksellä kerättävien tarjousten ulkopuolelle unionin keskeisten turvallisuusetujen ja toimitusvarmuuden suojaamiseksi. Asetuksen (EU) 2024/1789 54 artiklan 2 kohdan mukaisesti päätös on voimassa enintään vuoden, ja se voidaan uusia, jos se on perusteltua.

(10) Tilapäinen ulkopuolelle jättäminen ei häiritse perusteettomasti vedyn sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa eikä heikennä unionin tai jäsenvaltion toimitusvarmuutta erityisesti siksi, että unionin vetymarkkinat ovat edelleen kehittymässä ja toimitukset Venäjältä ja Valko-Venäjältä ovat hyvin rajallisia. Lisäksi tilapäinen ulkopuolelle jättäminen on energiayhteisvastuun periaatteen ([8]) mukaista, koska se toteutetaan mekanismin osalta unionin edun mukaisesti ilman aiheettomia vaikutuksia jäsenvaltioiden tai niiden talouden toimijoiden oikeuksiin käydä kauppaa vedyllä, mukaan lukien uusiutuva ja vähähiilinen vety, ja sen johdannaisilla vapaaehtoisen mekanismin ulkopuolisten kolmansien maiden kanssa. Tämä päätös tehdään myös niiden oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisesti, joita unionilla tai jäsenvaltioilla on suhteessa kolmansiin maihin.

(11) Komissio on asetuksen (EU) 2024/1789 54 artiklan 2 kohdan mukaisesti ilmoittanut arviostaan asianmukaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja voi ehdottaa päätöksen uusimista, jos se on perusteltua, myös toimenpiteen mukauttamiseksi muihin EU:n politiikkoihin, kuten RePowerEU-etenemissuunnitelmaan ([9]), jolla pyritään edistämään EU:n riippumattomuutta Venäjän energiasta toimenpiteillä, joilla tuetaan kaasun, ydinmateriaalien ja öljyn tuonnin asteittaista lopettamista, jotta voidaan vähentää energiatoimitusten aseena käyttämisen riskiä.

([6]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – REPowerEU-suunnitelma (COM(2022) 230 final, 18.5.2022).

([7]) Asetuksen (EU) 2024/1789 johdanto-osan 71 kappale.

([8]) Tuomio 15.7.2021, Saksa v. Puola, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598, 71 kohta (”Energiayhteisvastuun periaatteeseen liittyy unionin ja jäsenvaltioiden yleinen velvoite ottaa unionin energiapolitiikkaan perustuvaa toimivaltaansa käyttäessään huomioon kaikkien niiden toimijoiden intressit, joita asia mahdollisesti koskee, välttämällä sellaisten toimenpiteiden toteuttamista, jotka voisivat vaikuttaa näiden intresseihin – joita ovat toimitusvarmuus, toimitusten taloudellinen ja poliittinen kestävyys sekä maakaasun toimituslähteiden tai toimitusten monipuolistaminen – kantaakseen vastuunsa unionin ja jäsenvaltioiden keskinäisen riippuvuuden ja tosiasiallisen yhteisvastuun osalta.”.)

([9]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Etenemissuunnitelma Venäjän tuontienergiasta irtautumiseksi (COM(2025) 440 final, 6.5.2025).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Jätetään Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä peräisin olevia vetytoimituksia koskevat tarjoukset vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin välityksellä kerättävien tarjousten ulkopuolelle yhden vuoden ajaksi.

2 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 22 päivänä heinäkuuta 2025.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN